

Шимон С. И. Виды имущественных прав интеллектуальной собственности.

В работе рассматривается сущность имущественных прав интеллектуальной собственности и формируется система таких прав, среди которых выделено, в частности, права, способные быть объектами гражданских правоотношений.

Ключевые слова: права интеллектуальной собственности, имущественные права, объекты гражданских правоотношений.

Shymon S. Types of intellectual property rights.

This work covers the nature of intellectual property rights and, a system of such rights. Picking out the right that can be the subject of civil relations.

Keywords: intellectual property rights, property rights, objects of civil relations.

Кульбашина О. А.
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького

СТАН СУЧАСНОЇ КОДИФІКАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

У статті досліджено особливості сучасної кодифікації трудового законодавства України. Автором проаналізовано причини, які викликали потребу систематизації трудового законодавства, та прослідковано етапи розробки та обговорення проектів нового Трудового кодексу.

Ключові слова: трудове законодавство, Кодекс законів про працю, Трудовий кодекс.

На момент проголошення незалежності України трудове законодавство нагально потребувало пристосування до цілком нових економічних та соціальних умов.

Питання сучасної кодифікації трудового законодавства аналізувалося такими вченими як П. Жигалкін, Л. Лазор, П. Пилипенко, С. Прилипко, О. Святоцький, М. Теплюк, Н. Хуторян, Г. Чанишева, О. Ярошенко та іншими. Попри це дослідженню стану сучасної кодифікації трудового законодавства приділена недостатня увага.

Потреба сучасної кодифікації нормативно-правових актів у сфері праці зумовлена низкою факторів. По-перше, реформування виробничих відносин в умовах формування ринкових відносин гальмує відбиток юридичної доктрини застійного періоду українського радянського трудового законодавства, якій були властиві монополія державної форми власності і державних підприємств, централізоване регулювання трудових відносин, багатофункціональна правотворча діяльність профспілок тощо.

По-друге, Кодекс законів про працю, який було прийнято ще у 1971 р., зорієнтований на жорстке державне регулювання і, незважаючи на внесені в нього численні зміни і доповнення, дедалі менше відповідає соціально-економічній ситуації в країні.

По-третє, починаючи з 1991 р., спостерігається процес поступової заміни норм радянського періоду спеціальними законами, які стосуються окремих інститутів трудового права. Так, були прийняті Закони “Про зайнятість населення” (1991 р.), “Про охорону праці” (1992 р.), “Про колективні договори і угоди” (1993 р.), “Про

оплату праці” (1995 р.), “Про відпустки” (1996 р.), “Про організації роботодавців” (2001 р.) та інші. Більшість базових положень цих законодавчих актів уже інкорпоровано до чинного КЗпП [7, 1].

По-четверте, важливою складовою частиною законодавства України про працю визнано міжнародні договори про працю, до яких, зокрема, належать і Конвенції МОП, ратифіковані Україною, а також відповідні Рекомендації цієї міжнародної організації. Зазначимо, що Україна (самостійно або у складі СРСР) ратифікувала на сьогодні понад 50 Конвенцій МОП, в тому числі практично всі Конвенції, які віднесені МОП до числа основних.

По-п’яте, характерною рисою сучасного трудового права є існування великої кількості підзаконних нормативних актів. В них містяться тисячі норм трудового права. При цьому деякі з них нерідко вступають у суперечність з актами, вищими за юридичною силою рівнем. Звичним явищем у радянський період була підміна законів актами підзаконного характеру. В Україні продовжують застосовуватись деякі законодавчі акти колишнього Союзу РСР або їх окремі положення. Правовим підґрунтям цього стало прийняття Закону України “Про правонаступництво України” [13]. Ст. 4 КЗпП у 1991 р. було змінено: “Законодавство Української РСР про працю складається з Кодексу законів про працю Української РСР та інших актів законодавства Української РСР про працю. Законодавство Союзу РСР про працю діє у республіці у тій частині, яка не суперечить законодавству Української РСР” [10].

Кодифікація як різновид систематизації нормативно-правових актів – традиційний, об’єктивно необхідний напрям державної діяльності країни, яка має доволі розвинену систему законодавства, результатом якої у сфері регулювання трудових і тісно пов’язаних з ними відносин має стати новий Трудовий кодекс (ТК). Необхідність кодифікації трудового законодавства визнали і державні чиновники, і політики, і науковці, і профспілки...

Перший варіант проекту ТК з’явився у Верховній Раді у 2001 р. Його подав народний депутат В. Коновалюк. М. Волинець, також народний депутат, голова Незалежної профспілки гірників України, прокоментував: “У нас був курйозний випадок: народний депутат Коновалюк, людина не бідненька і не має відношення до профспілок, взяв російський Кодекс про працю, переклав на комп’ютері, навіть не перевіряв, не додивився, бо було написано “Російська Федерація”, і зареєстрував його...” [1]. Щодо вказаного проекту висловлювалось негативне ставлення і з боку профспілок, тому що фактично це був переклад Трудового кодексу Російської Федерації з усіма його недоліками. Профспілки подали понад 200 зауважень. Деякі були враховані, але цей проект не вийшов за стіни парламенту [22].

Робота з підготовки іншого проекту ТК розпочалася у 2001 р. в Україні зі старту проекту технічного співробітництва Міжнародної організації праці (МОП) “Україна: сприяння реалізації основних принципів і прав у світі праці” (2001–2006 рр.). До цього процесу було залучено широке коло фахівців, представників профспілок, роботодавців, учених провідних наукових центрів України, міжнародних експертів із трудового права. За два роки було здійснено аналіз чинного трудового законодавства України, зіставлення його норм із міжнародними трудовими стандартами, вивчено світовий досвід регулювання трудових відносин. Позиції працівників і роботодавців

обговорювалися на національних і регіональних семінарах. При Міністерстві праці та соціальної політики було створено Міжвідомчу тристоронню робочу групу для розробки Концепції реформування законодавства про працю України, яка згодом у червні 2002 р. дістала схвалення на національній тристоронній конференції [6, 7]. У Концепції були окреслені визначальні засади нового Трудового кодексу України [4, с. 49].

Законопроект в основному було узгоджено на засіданні Національного комітету соціального партнерства 17 липня 2003 р., затверджений на засіданні Кабінету Міністрів України 27 серпня 2003 р. і переданий на розгляд до Верховної Ради України [21].

Перша версія цього законопроекту потрапила до Верховної Ради України у лютому 2003 р. До серпня 2003 р. Міжвідомчою робочою групою за участю міжнародних експертів було розглянуто близько тисячі зауважень і пропозицій, які надійшли від профспілок і організацій роботодавців. Так, спеціалісти профспілок у травні 2003 р. брали участь у робочій групі, яка провела постатейний аналіз запропонованого проекту. Були внесені суттєві зауваження і пропозиції до 270 статей, 14 викладені у новій редакції, проект доповнено 35 новими нормами, пропонувалось виключити 28 статей і 2 розділи. Після доопрацювання пропозиції профспілок були частково враховані [22].

Законопроект ТК в основному було погоджено на засіданні Національної ради соціального партнерства 17 липня 2003 р., за десять днів 27 серпня 2003 р. він був схвалений на засіданні Кабінету Міністрів України і наступного дня 28 серпня 2003 р. за законодавчою ініціативою Кабінету Міністрів України поданий на розгляд Верховної Ради України (реєстр. № 1038-1).

Але це не був єдиний проект, який розглядався парламентом України 11 грудня 2003 р. У відповідній Постанові Верховної Ради було вказано, що розглянувши проекти Трудового кодексу України, подані народним депутатом України В. Коновалюком (реєстр. № 1038), Кабінетом Міністрів України (реєстр. № 1038-1), народними депутатами України Б.Губським та іншими (реєстр. № 1038-2), Верховна Рада України постановила прийняти за основу поданий Кабінетом Міністрів України проект Трудового кодексу України (реєстр. № 1038-1) [20].

Спеціальний випуск газети “Праця і зарплата” було присвячено проекту ТК 2003 р., поданого Кабміном (реєстр. № 1038-1) [21]. Підкреслювалось, що “публікація законопроекту – це перший крок залучення різних верств населення, трудових колективів підприємств, установ, організацій різних форм власності і сфер господарської діяльності до обговорення норм Нового Трудового кодексу, щоб через Міністерство праці і соціальної політики, Національну раду соціального партнерства, керівні органи українських профспілок, організацій роботодавців донести думку громадськості органу, який приймає цей важливий державний закон” [4, с. 49]. Завдяки саме цій публікації проект ТК став відомим громадськості і викликав неоднозначну реакцію.

Єдності поглядів не було навіть у профільному Комітеті Верховної Ради з питань соціальної політики та праці, який займався підготовкою питання на розгляд парламенту. Так, член комітету народний депутат О. Бондарчук вважав неприйнятним

законопроект ТК, розроблений Кабміном і раніше прийнятий Верховною Радою за основу, і бажав розгляду питання у парламенті саме під таким кутом зору, внівши 18 травня 2004 р. відповідний проект постанови [12]. Але ця постанова не пройшла. Інший член Комітету В. Хара 29 червня 2004 р. зареєстрував проект постанови України про прийняття Проекту ТК у другому читанні, яка в той же день була прийнята Верховною Радою [14]. А наступного дня, 30 червня 2004 р. Ю. Єхануров, член комітету з питань промислової політики і підприємництва, знову зареєстрував проект постанови щодо прийняття проекту ТК у другому читанні та його доопрацювання, яка, звичайно ж, не могла розглядатися [15].

Як бачимо, законотворчий процес затягувався. 3 листопада 2004 р. у Верховній Раді був одержаний інший проект постанови з позначкою “на заміну раніше розданого” (до речі, уже і прийнятої 29 червня 2004 р. постанови № 1038-ІПЗ “Про прийняття Проекту ТК у другому читанні”) уже під іншою назвою “Про прийняття у другому читанні проекту Трудового кодексу України” із пропозицією прийняти ТК у другому читанні “з віднесенням на третє читання глав 1, 4-7 книги третьої, глави 3 книги четвертої та книги шостої”. Цей проект знову не розглядався, а 12 січня 2005 р. був одержаний знову з позначкою “на заміну” розданої 3 листопада 2004 р. проект постанови парламенту з тотожною назвою із аналогічним змістом, який також не дочекався уваги народних депутатів у сесійній залі [16]. Розгляд питання у Верховній Раді відбувся лише 19 травня 2005 р.: депутати постановили внести на розгляд Верховної Ради України проект Трудового кодексу України (реєстр. № 1038-1) у другому читанні [19]. Оновлений проект ТК до парламенту надійшов 10 лютого 2006 р.

Така триваюча у часі законодавча процедура зумовила систематичне перенесення дати набрання чинності ТК: так, тираж проекту ТК від 5 липня 2004 р. пропонував “1 січня 2005 р.”, а тираж від 10 лютого 2006 р. із містив іншу дату вступу в дію – “1 вересня 2006 р.” [27]. Проте, і ця дата не стала осанною.

Політичне протистояння 2004–2005 рр. (помаранчева революція) відбилося і на долі проекту ТК. Поданий Кабміном розроблений за підтримки МОП законопроект ТК реєстр. (№ 1038-1) просто зник із сайтів Верховної Ради, а 4 грудня 2007 р. було зареєстровано інший проект ТК за №1108, суб’єктами законодавчої ініціативи якого виступили народні депутати В. Хара, Я. Сухий та О. Стоян [26]. Можна погодитись зі збентеженням професора Львівського національного університету ім. І. Франка, члена робочої групи з розробки попереднього проекту ТК П. Пилипенка: “Чому і куди зник з обговорення попередній проект ТК України широкій громадськості відомо не було. За логікою обставин можна лише здогадуватися, що, очевидно, новий проект є кращим і досконалішим від свого попередника і саме йому надано право пройти усі стадії законодавчого процесу й завершити кодифікацію вітчизняного трудового законодавства. Та навіть поверховий аналіз відповідних положень обох проектів ТК України засвідчує їхню майже повну ідентичність. Хіба що новий варіант містить на одну статтю менше (444 замість 445)...” [6, 8].

Законодавчий процес проекту ТК за №1108 розпочався з початку. 18 лютого 2008 р. внесено тираж проекту ТК з принципово новим формулювання дати набрання чинності: ТК мав вступати в дію через 6 місяців після його опублікування [26].

Вірогідно, аби не привертати надмірної уваги громадськості до конкретної календарної дати вступу в дію ТК.

Черговий розгляд проекту ТК за № 1108 у сесійній залі відбувся 20 травня 2008 р., в результаті чого він і був прийнятий за основу [20]. Ця подія не залишилась осторонь коментарів різних політичних сил. Так, Д. Горбач, кореспондент журналу "Главред" висвітлював факти під таким забарвленням: "20 травня 2008 р. український парламент продемонстрував небачену солідарність: майже весь депутатський корпус (386 голосів) згуртувався навколо одного із законопроектів. Таку рідкісну однотайність депутати продемонстрували, щоправда, там, де краще б її не було: в першому читанні було прийнято проект нового Трудового кодексу (ТК)... Нинішній проект також має непросту долю: у день його розгляду, 15 квітня, в ВР кипіли пристрасті навколо перевиборів харківського мера. Та спікер А. Яценюк, побачивши, що колегам не до Трудового кодексу, переніс голосування на інший день, врятувавши проект" [3, с. 33].

За оцінками журналістів газети "Правовий тиждень" прийняття Верховною Радою України проекту ТК у першому читанні 20 травня 2008 р. стало важливим етапом на шляху модернізації трудового права [25]. Я. Сухий, народний депутат, співавтор останньої законодавчої ініціативи проекту ТК так оцінив проект: "...ніколи не буде Трудовий кодекс або інші законодавчі акти влаштовувати якусь сторону...Об'єктивну, незаперечну оцінку Трудового кодексу дала Міжнародна організація праці, це висока оцінка...Федерація профспілок України має зауваження конкретні, конструктивні, робоча група їх враховує..." [24]. М. Волинець, народний депутат, голова Незалежної профспілки гірників України, так прокоментував стан прийняття проекту ТК: "...Можливо, будуть внесені зміни у другому читанні, може кращі, а може гірші... Я думаю, що недоліки не будуть прибрані і тому, зі свого боку, як депутат, я буду все робити, щоб заблокувати прийняття цього законопроекту до тих пір, поки не буде нормальний працюючий парламент..." [2, 3].

Перше читання другий проект ТК пройшов 2 жовтня 2008 р. Останній тираж проекту від 10.12.2009 передбачав набирання чинності ТК із 1 січня 2011 р., але прийняття знову не відбулося.

Про суспільний резонанс, який викликає у суспільстві стан кодифікації трудового законодавства, свідчить також постанова Вищого адміністративного суду України 18.08.2010 р. № П-154/10. Позивач Л. А. В. звернувся 20 липня 2010 р. із адміністративним позовом до Верховної Ради України про: визнання незаконними її дій та бездіяльності стосовно не опублікування в друкованому засобі масової інформації Постанови Верховної Ради України від 20 травня 2008 р. "Про прийняття за основу проекту Трудового кодексу України"; не опублікування проекту ТК для всенародного обговорення; визнання незаконною та скасування вказаної Постанови; зобов'язання відповідача опублікувати останню в друкованому засобі масової інформації та проект ТК для всенародного обговорення [8]. Не зважаючи на те, що позивач програв судовий процес, на поставлену проблему звернули увагу і парламентарі. Так, народний депутат О. Фельдман на розгляд Верховної Ради України проект постанови від 22 листопада 2010 р № 1108-П "Про всенародне обговорення проекту Трудового кодексу України", але він не розглядався [11]. Двічі народний

депутат В. Коновалюк вносив на розгляд Верховної Ради України проект постанови про проведення парламентських слухань на тему: “Реформування трудового законодавства України” [17]. Проте слухання так і не відбулися.

Широкого обговорення набуло питання підготовки та майбутнього прийняття Верховною Радою України ТК і у юридичних колах [5]. Проект викликав жваву реакцію та полеміку у середовищі науковців, породжуючи при цьому полярні позиції. Так, схвально висловилися щодо проекту О. Святоцький, М. Теплюк [23], дещо скептично поставилися до проекту С. Прилипко, О. Ярошенко [9], небайдуже П. Жигалкін [4], негативне враження склалося у П. Пилипенка [6].

У підсумку зауважимо, що кодифікація як різновид систематизації нормативно-правових актів – традиційний, об’єктивно необхідний напрям державної діяльності країни, яка має доволі розвинену систему законодавства, результатом якої у сфері регулювання трудових і тісно пов’язаних з ними відносин має стати новий Трудовий кодекс. Необхідність кодифікації трудового законодавства визнали і державні чиновники, і політики, і науковці, і профспілки. Однак, політичний плюралізм суспільства має свій зворотній бік, який відобразився у затягуванні прийняття ТК. Кожен народний депутат при обговоренні проекту ТК у Верховній Раді переслідує вузькополітичні, внутрішньопартійні інтереси, при внесенні змін до проекту не керуються науково-обґрунтованими напрацюваннями кращих наукових шкіл трудового права, недорозуміють або ж ігнорують доктрину трудового права, не роблять висновків із негативного історичного досвіду розвитку галузі. Протистояння політичних сил у парламенті перешкоджає ефективній законотворчості у роботі над ТК, а процес прийняття ТК є ареною боротьби політичних партій. Брак єдиної правової, державної ідеології перешкоджає згуртуванню парламенту під час роботи над проектом ТК. Узагальнюючи стан сучасної кодифікації трудового законодавства стисло, зауважимо, що Трудовий кодекс очікує свого прийняття парламентом.

Використані джерела:

1. *Волинець М.* Інтерв’ю. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://old.kvpu.org.ua/ua/publication/21>
2. *Волинець М.* Людей у ярма запряжуть? / М. Волинець. // Сільські вісті. – 2010. – 10 червня. – С. 3.
3. *Горбач Д.* Кодекс рабовласника / Д. Горбач. // Главред. – 2008. – № 27. – 8 юлія. – С. 32-38.
4. *Жигалкин П.* О содержании нового Трудового кодекса Украины / П. Жигалкин // Актуальні проблеми трудового права та права соціального забезпечення: до 80-річчя проф. Р. І. Кондратьєва: збірник наукових праць. – Хмельницький: Видавництво Хмельницького університету управління та права, 2007. – С. 49-52.
5. *Носарев І.* Новий Трудовий кодекс – крок у майбутнє чи у минуле? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://trudovepravo.com.ua/>
6. *Пилипенко П.* Кодифікація вітчизняного трудового законодавства: проблеми та перспективи / П. Пилипенко // Право України. – 2009. – № 3. – С. 7-13.
7. *Пилипенко П.* Реформування трудового законодавства України / П. Пилипенко // Юридична газета. – 2006. – 14 вересня. – С. 1.
8. Постанова Вищого адміністративного суду України 18 серпня 2010 р. у справі №П-154/10 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.reyestr.court.gov.ua>
9. *Прилипко С., Ярошенко О.* Проект Трудового кодексу України – важливий етап реформування трудового законодавства України / С. Прилипко, О. Ярошенко // Право України. – 2009. – № 3. – С. 14-21.

10. Про внесення змін і доповнень до Кодексу законів про працю Української РСР при переході республіки до ринкової економіки. Закон Української РСР від 20 березня 1991 р. № 871-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 23. – Ст. 267.
11. Про всенародне обговорення проекту Трудового кодексу України. Проект постанови Верховної Ради України від 22 листопада 2010 р. № 1108-П [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://search.ligazakon.ua>
12. Про неприйнятність проекту Трудового кодексу України. Проект постанови Верховної Ради України від 18 травня 2004 р. №1038-1П2 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/DD0SU12I.html
13. Про правонаступництво України. Закон України від 12 вересня 1991 р. №1543-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – №46. – Ст.617.
14. Про прийняття у другому читанні проекту Трудового кодексу України. Постанова Верховної Ради України від 29 червня 2004 р. №1038-1П3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ed_2004_06_29/DD0SU13A.html#
15. Про прийняття у другому читанні проекту Трудового кодексу України. Проект постанови Верховної Ради України від 30 червня 2004 р. №1038-1П4 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ed_2004_06_30/DD0SU13A.html#
16. Про прийняття у другому читанні проекту Трудового кодексу України. Проект постанови Верховної Ради України від 3 листопада 2004 р. №1038-1П2 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/DD0SU13I.html#
17. Про проведення парламентських слухань на тему “Реформування трудового законодавства України (15 квітня 2011 р.). Проект Постанови Верховної Ради України 17 лютого 2011 р. № 8124 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://search.ligazakon.ua>
18. Про проведення парламентських слухань на тему “Реформування трудового законодавства України (21 вересня 2011 р.). Проект Постанови Верховної Ради України 15 квітня 2011 р. №8394 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://search.ligazakon.ua>
19. Про проект Трудового кодексу України. Постанова Верховної Ради від 19 травня 2005 р. №2588-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/DD0SU15G.html#
20. Про проекти Трудового кодексу України. Постанова Верховної Ради України 11 грудня 2003 №1384-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ed_2007_12_04/JF0US00I.html#
21. Проект Трудового кодексу // Праця і зарплата (спецвипуск). – 2003. – №42. – листопад.
22. *Ружило О., Литвиненко А.* Фабрики рабочим? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ligazakon.ua/news_old/ga009332.html
23. *Святоцький О., Теплюк М.* Прийняття нового Трудового кодексу України – необхідний крок в адаптації трудового законодавства до нових економічних умов / О. Святоцький, М. Теплюк. // Право України. – 2009. – № 3. – С. 4-6.
24. *Сухий Я.* Про новий Трудовий кодекс [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://old.kvpu.org.ua/ua/publication/21/>
25. Трудове право в умовах глобалізації // Правовий тиждень. – 2008 р. – №23(96). – 3 червня. – С. 1 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.legalweekly.com.ua>.
26. Трудовой кодекс Украины Проект закона Украины от 4 декабря 2007 г. №1108 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ed_2007_12_04/JF0US00A.html#
27. Трудовой кодекс Украины. Проект закона Украины от 28 августа 2003 г. №1108 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ed_2004_07_05/JD0SU01V.html#

Кульбашина Е. А. Состояние современной кодификации национального трудового законодательства.

В статье исследованы особенности современной кодификации трудового законодательства Украины. Автором проанализированы причины, вызвавшие потребность

систематизації трудового законодавства, а також просліджено етапи розробки і обговорення нового Трудового кодексу.

Ключевые слова: трудовое законодательство, Кодекс законов о труде, Трудовой кодекс.

Kulbashna O. A. The status of modern national codification of labor legislation.

The features of modern codification of the labor legislation of Ukraine are investigated at this article. The author sets the background that caused the requirement to establish codification of labor legislation and traces the stages of development and discussion of projects of the new Labor code.

Keywords: Labor legislation, Labor Legislation code, Labor code.

Купіна Л. Ф.
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова

ДО ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕРМІНУ “АТЕСТАЦІЯ”

Статтю присвячено аналізу поняття “атестація”, яке наводиться в нормативних актах різних сфер правового регулювання суспільних відносин. Зокрема, досліджено Закон України “Про професійний розвиток працівників” та зроблена спроба по вдосконаленню норм його застосування.

Ключові слова: атестація, оцінка діяльності працівника, професійний розвиток працівника, завдання та цілі атестації, періодичність атестації.

Атестація – це поняття, яке досить широко застосовується як в теорії так і практиці трудового права України. Окремі дослідники його по-різному характеризують та визначають його зміст. Разом з тим, норми права, якими врегульовано питання атестації також не несуть в собі єдиного змісту при визначенні вказаного поняття. **Метою статті** є здійснення категоріального аналізу поняття атестація, що, в певній мірі, буде сприяти вірному його застосуванню при проведенні оцінювальних процедур окремих суб’єктів чи об’єктів права.

Дослідженням цієї проблематики займалися як і теоретики та і практики застосування норм трудового права: М. Й. Бару, Н. Б. Болотіна, Г. С. Гончарова, С. В. Дріжчана, М. І. Іншин, А. Р. Мацюк, Л. І. Лазор А. В. Скоробагатько, П. Д. Пилипенко, В. І. Прокопенко, О. І. Процевський, В. Г. Ротань, З. К. Симорот, А. Г. Слісаренко, Н. М. Хуторян, Г. І. Чанишева та ін. Фундаментальні дослідження вчених ставали основою прийняття нормативних актів, які врегульовували питання атестації. Однак, більш детальні аналізи понять атестації вказують на суперечливі положення чинного законодавства України щодо його змісту та суті.

Атестація як поняття може застосовуватися як для оцінки відповідного рівня різних суб’єктів правовідносин. Так, відповідно до Закону України “Про професійний розвиток працівників” атестація працівників – це процедура оцінки професійного рівня працівників кваліфікаційним вимогам та посадовим обов’язкам, проведення оцінки їх професійного рівня [3]. У іншому нормативному акті: Типовому положенні про атестацію педагогічних працівників зазначається, що атестація педагогічних працівників - це система заходів, спрямована на всебічне комплексне оцінювання їх педагогічної діяльності, за якою визначаються відповідність педагогічного працівника